Ner 40. ROK 1841 PIĄTEK 19 LUTEGO.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie
Jutro Leona.

Imiona Sławiańskie.
Jutro Zelisław.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina		Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie zimna podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 5" 693	+ 1° 3	1, 96	PPn Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	
18	2	6, 199	+ 5, 6	2, 37	,, ,,	,,	
	10	6, 110	+ 0, 6	2, 02	Pn Zachodni słaby	,,	

Wiadomości zagraniczne.

— Wiedeń 3 Lutego. —

Dzisiejszy *Dostrzegacz austryacki* zawiera (jak już było doniesionem) ważne wiadomości z wschodu które otrzymał nadzwyczajną drogą, dla tego wstrzymujemy się z powtórzeniem ich tutaj. Istotne poddanie się Mehmeda Ali wykonanie traktatu londyńskiego, które ciągle w wątpliwość podawane było przez różne strony, nie ulega już teraz zaprzeczeniu. Widziałem listy oficerów naszych w armii syryjskiej służących, które przedstawiają położenie Ibrahima jako nader smutne, a nawet zupełnie rozpaczne. Nie ma ani słowa prawdy w raportach dzienników fraucuzkich o nowo odniesionych przez niego korzyściach, o jego nakazującéj groźnéj postawie i t. p. Tak zwana *puisance egiptienne* została złamaną i zniszczoną, słowo które mocarstwa dały porcie w wspólnéj nocie podpisanéj nawet przez Francyę w dniu 27 lipca 1839 roku zostało spełnione. Morze śródziemne nie jest jeszcze morzem francuzkiém jak Ren nie jest francuzką rzeką graniczną, i tylokrotnie zagrożony pokój nie został zakłóconym. To są fakta które dość wyraźnie mówią i głuchym nawet dałyby się zrozumieć. Tutaj ostatnie wiadomości ze wschodu o ile można już teraz dać sąd o tém sprawiły bardzo zaspakajające wrażenie. W salonach dyplomatycznych uważają kwestyę turecko - egipską za skończoną idzie tylko o wynalezienie stosównéj formuły na zakończenie tego wielkiego dramatu świata.—Zachodzi pytanie jak to rozwiązanie przyjętém będzie w Paryżu. Bezwątpienia rozsądniéj niż wiadomość o zawarciu traktatu lipcowego. Silne trzymanie się wspólne czterech mocarstw mimo wszelkich usiłowań rozsiania między niemi ziarna niezgody, są nowością któréj nie znano w Paryżu przy zawarciu traktatu 15 lipca.

— Paryż 2 Lutego. —

Izba tak znużoną była długiemi rozprawami względem projektu fortyfikacyi, że na wczorajszém posiedzeniu podwójnym krokiem biegła do zakończenia i nie chciała słuchać o żadnych ważnych zmianach.

Gabinet i kommissya mieli ważne powody dopomagania temu pośpiechowi, ponieważ przez to zdołano uniknąć drażliwéj kwestyi względem jednoczesności robót. Panu Thiersowi istotnie mało na tém zależy jak odbywać się teraz będą roboty fortyfikacyjne, osięgnął on swój cel, projekt został przyjęty, a przez to on uwolnił się od wielkiéj odpowiedzialności, którą wziął na siebie, przez samowolne rozpoczęcie warowni. Czy teraz rząd nieco spieszniéj każe się zająć twierdzami oddzielnemi, albo nieco powolniéj murami, o to on się nie wiele będzie troszczył. Dla rządu przeciwnie ta zupełna wolność w wykonaniu postanowienia fortyfikacyi niezmiernie jest ważną. Bezwątpienia zajmie on się w pierwszych latach wyłącznie wzniesieniem twierdz oddzielnych, a pomyślawszy jaki wpływ wywrzeć może parę lat na usposobienie zdania i stosunki, wolno jest powątpiewać, czy mury otaczające wzniosą się kiedy. Dzienniki starają się dziś przedewszystkiem wczorajsze głosowanie na korzyść swego stronnictwa tłomaczyć. Dzienniki ministeryalne mówią: Projekt fortyfikacyi został przyjęty, chociaż pan Thiers i jego stronnictwa popierali go, dzienniki lewéj strony mówią znowu, że projekt ten przyjęty został, ponieważ go pan Thiers popierał: A więc powstał nowy examplarz owego *parceque* i *quoique*. Jednakże ta sprzeczka jest zbyteczną, bo nie ma żadnéj wątpliwości, że obie strony równo przyłożyły się do powodzenia tego projektu: Bez pomocy ministrów, byłby on upadł, równie jak bez wsparcia pana Thiers. Jest to głosowanie koalicyjne. Teraz wszystkie spojrzenia zwracają się na izbę parów, któréj usposobienie we względzie projektu fortyfikacyi, jeszcze może być uważane za wątpliwe. Ale tu bezwarunkowo wszystko zależeć będzie od postawy gabinetu. Jeśli ministrowie będą się chwiać, jak to przez chwilę miano miejsce w izbie deputowanych, w takim razie mimo znakomitéj większości z jaką projekt ten przyjętym został, votum w izbie parów, może być przeczącem, bo panowie Pasquier i Decazes, którzy jak wiadomo posiadają znakomity wpływ w izbie, są przeciwnikami obwarowania. Nie pierwszyby to raz izba parów zniweczyła środek, który mimo wszelkich przechwał jest niepopularnym. Jeśliby usposobienie w izbie parów z początku zaraz okazało się nieprzychylne, a nawet wątpliwe tylko, w takim razie przed rozpoczęciem jeszcze rozpraw, nastąpićby musiała niejaka zmiana w gabinecie, ponieważ wtedy zupełna zgodność byłaby konieczną. Utrzymują już, że zaraz po wczorajszém głosowaniu panowie Humann i Teste podali swoje dymissye, ale z drugiéj strony utrzymują, że król tych podań nie przyjął i nawet pojednał zupełnie panów Soult i Guizot. Należy czekać, czy to wszystko będzie trwałem.

— *Konstantynopol 7 Stycznia.* —

Z zadziwieniem czytamy w niektórych dziennikach, że w końcu listopada miała zaraza panować w wielu miastach Syryi i sprawić wielkie spustoszenia między armią turecką. Możemy z pewnego źródła zaręczyć, że w żadném mieście Syryi nie panowała zaraza i w armii wcale się nie ukazała. Zaraza podług ostatnich doniesień zjawiła się tylko w końcu grudnia w trzech wioskach Libanu. Każda z nich została zaraz otoczoną kordonem zdrowia, tak że słabość nie rozszerzała się daléj.

Od niejakiego czasu były tu rozpoczęte układy w celu zawarcia kontraktu pożyczki dla porty. Główne warunki ułożone zostały z przysłanym tu w tym celu ajentem z Londynu ale potrzebowały jeszcze zatwierdzenia ze strony kontrahentów w Londynie. Nadeszła tu teraz wiadomość, że pożyczka ta tylko pod tak uciążliwemi warunkami może być zawartą, iż porta nie może przystać na nie. Porta przeto ujrzała się zmuszoną wydać znowu papierowe pieniądze do wysokości 60 milionów piastrów tak że teraz znajduje się w obiegu 100 milionów piastrów czyli około 6 mi-

lionów talarów papierowych pieniędzy. Turcy i rajasowie muszą te pieniądze przyjmować, dla tego one kursują między ludźmi, obcy kupcy nie chcieli zrazu przyjmować ich ale teraz już je biorą, z odtrąceniem 5—6 pct. ponieważ niewidzą innego sposobu utrzymania summ które mają u krajowych kupców. Papiery te mają być wciągu ośmiu lat wykupionemi, przynoszą teraz 12 pct. które wypłacane być mają kwartalnie. Z wielką niespokojnością oczekiwano pierwszéj wypłaty i niestety termin upłynął, a uiszczenie nie nastąpiło.

— *Alexandrya 7 Stycznia.* —

Roboty fortyfikacyjne około Alexandryi od czasu bezwarunkowego poddania się paszy, postępują z podwójną gorliwością. Szarlatani wszelkiego rodzaju udzielają mu rady jakby miejsce to niezdobytém uczynić, a jednak ci, którzy zajmują się kierunkiem tych robót, nie znają się na odległości strzałów rozmaitych dział, chociaż ta znajomość jest powinnością każdego kanoniera. I tak jeden obecny tam oficer artyleryi niemieckiéj ze wszech stron obsypywany był zapytaniami względem długości strzału moździerzy angielskich, których rzut podawano na kilka liius. Przytoczę tu jeszcze jeden przykład, z którego można wnosić o duchu wszelkich tutejszych robót. W pośrodku nowego portu, założoną została baterya o sześciu działach, które strzelają przez otwory strzelnicze. Oficer ten zapytany o zdanie oświadczył, że baterya ta ma na celu albo bronić wpłynienia do portu, albo utrudnić wylądowanie, na pierwszy przypadek jest nieużyteczną, ponieważ kule jéj nie idą tak daleko, co do drugiego zaś przypadku, kierunek dział stale przywiązany jest do strzelnic, nie może przeto panować na całym porcie, cel przeto nie jest w zupełności osiągnięty. W dwa dni potém próbowano strzałów i zdanie owego oficera potwierdziło się. — Artylerya egipska jest więcéj niż wystarczającą aby zdobyć Alexandryę w mniéj niż dwóch godzinach, tém bardziej, że pozycya szturmujących jest więcéj niż czterykroć korzystniejszą niż pod St. Jean d'Acre. Te same przyczyny wydadzą i tu te same skutki. Wszykie główne bateryе zostały w ostatnich czasach wysokiemi murami zamknięte, zapewnie dla przeszkodzenia uciekania kanonierów, chcąc niechcąc zatém muszą albo strzelać albo się w wódę rzucić, ponieważ innéj drogi nie chcą im zostawić. Mury te jednak dla słabości swojéj prędko poupadają od kul nieprzyjacielskich. Gwardya narodowa ciągle jeszcze odbywa ćwiczenia i codziennie nowi rekruci gwałtem są wciągani. Podług przygotowań tych zdaje się, że Mehmed Ali raz jeszcze ma ochotę w razie niepomyślnych warunków ze strony Porty spróbować szczęścia broni. Posłał on do Mekki znaczne summy, dla opłacenia nieregularnego wojska. Wechabici, którzy są jakby protestantami muzułmańskiemi, zaczynają na nowo burzyć się, porta przeto powinna przygotować się na nowy kłopot. Radzono Mehmedowi Ali, żeby opłatę tamtejszego wojska zostawił sułtanowi, któremu musi kraj ten odstąpić, ale on odpowiedział, że zbyt jest dobrym muzułmanem, żeby miał święte miasta zostawić w rękach Wehabitów.

Ibrahim pasza zmuszonym jest zająć z swojem wojskiem zimowe kwatery w Syryi. Turcy nie chcą ani słuchać o wolnem przepuszczeniu wojsk egipskich, dopóki flota nie będzie im oddaną i dopóki stary Mehmed nie przyjmie wszystkich warunków. Dziś nadeszła tu wiadomość, że admirał Walcker z wielu oficerami tureckiemi znajduje się już w drodze do Alexandryi, dla odebrania floty tureckiéj. Względem warunków jakie mają być przedstawionemi wice-królowi, nie wiemy dotąd nic stanowczego.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 18 do dnia 19 Lutego.

Waligorski Kasper ob., Brygante Stanisław, z Polski; — Dirr Jan, Wielogłowski Soter ob., Lekczyński Jan ob., Rogawski Adam ob., z Galicyi;

Doniesienia Urzędowe.

Nro 846.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W moc uchwały Senatu Rządzącego do Liczby 543 r. b. zapadłéj, podaje niniejszym do powszechnéj wiadomości, iż w dniu 26 lutego r. b. przed południem odbywać się będzie w biórach Wydziału publiczna in minus licytacya na dostawę do cegielni Rządowéj w Krakowie kamienia siąg kubicznych ośmdziesiąt ośm na wypalenie wapna, który to kamień w połowie drobny a w drugiéj połowie gruby w górach Zawiślańskich w Galicyi wyłamany, w ilości siąg kubicznych 30 do dnia 1 kwietnia r. b. w pozostałéj zaś ilości w ciągu roku bieżącego częściowo ma być dostawionym. Cena do pierwszego wywołania za dostawę jednego sążnia kubicznego kamienia do wypalenie wapna zdatnego oznacza się w kwocie złp, 24. vadium zaś w ilości złp. 212. Pretendent złożyć jest obowiązanym, który o innych warunkach powyższéj dostawy w biórach Wydziału bliższą może powziąść wiadomość.

Kraków dnia 13 lutego 1841 r.

Senator Prezydujący,
- SOBOLEWSKI.

(2r.) Referendarz *L. Wolff.*

Nro 999.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości; że w myśl uchwały Senatu Rządzącego z dnia 8 b. m. i r. Nro 729 odbędzie się na dni 2 marca r. b, w godzinach przedpołudniowych w biórach Wydziału publiczna in minus licytacya na dostawę przez lat dwa poczynając od dnia 1 stycznia r. b. konserwy w sekcyi 7 i 9 traktu austr.-prusko szląskiego, a to na koszt i risico przedsiebiercy dotychczasowego, warunków kontraktu niedopełniającego. Cena do pierwszego wywołania sekcyi 7 dostowy rocznie sążni kubiczoych 40 w ogóle złp. 1020, sekcyi 9 sąż. kub. 40 rocznie złp. 1000 nazuacza się, gdy każda z wymienionydh sekcyi szczegółowo licytowaną będzie, pretendenci na każdą z osobna złożą po złp. sto jako vadium, inne warunki też same pozostają jakie w kontrakcie z poprzednim przedsiębiorcą zawartym, a przez Senet Rządzący pod dniem 6 marca 1840 r. Nro 1306 zatwierdzonym są zamieszczone a o ktorych w biorach Wydziału wiadomość powziętą być może.

Kraków dnia 15 lutego 1841 r.

Senator Prezydujący
SOBOLEWSKI.

Referendarz L. *Wolff.*

Wskutek polecenia wysokiego Trybunału I. Instancyi Miasta Wolnego Krakowa w dniu 11 lutego 1841 roku do L. 882 wydanego, odbędzie się w dniu 23 lutego r. b. o godzinie 11 rannéj na końskim targu w Kleparzu licytacya publiczna czterech koni cugowych i dwóch sztuk trzody po ś. p. X. Franciszku Xawerym Zglenickim pozostałych.

Kraków d. 16 lutego 1841 r.

(1r.) A. *Matakiewicz* Not. Publ.

Doniesienie prywatne.

DONIESIENIE LITERACKIE.

Dziełko pod tytułem: *Esprit de la Conversation Française ou recueil alphabétique de quelques mille gallicismes. Duch konwersacyi francuzkiéj, czyli: Zbiór kilku tysięcy galicyzmów,* już wydrukowane jest do nabycia w kamienicy pod L. 334 przy ulicy Szewskiéj na piewszém piętrze.

Dnia 14 lutego r. b. na reducie zgubionym został zegarek, repetir, z srebrną kopertą a z złotym cyferblatem; wypukły, dosyć znacznéj wielkości, a podpisem zegarmistrza Bregetta, wraz z kluczykiem stalowym, łaskawy znalazca, który raczy się zgłosić do domu P. Steskala przy ulicy Wiślnéj pod Nrem 307 na dół, zarazem otrzyma nagrody dukata.

☞ Zgubiono na tejże reducie kluczyk złoty bregetowski z kółkiem od zegarka, ktoby go zwrócił do kantoru gazety krakowskiéj odbierzo nagrody złp. 6.

Jest do wydzierżawienia browar piwny pod dogodnemi warunkami, o których bliższą wiadomość można powziąść w redakcyi gazety krakowskiéj. (2r.)